

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADU

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCĂ 18APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. FeleaABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei 6 luni 150 Lei**Idealul în unitate**

Cuvânt la deschiderea adunării generale a Secției Arad din asociația clerului „Andrei Șaguna”. 6 Iunie 1939.

Cucerții Părinți și Frați.

Spuneam, anul trecut, la deschiderea adunării noastre, că suntem cei dinții chemați să lucrăm pentru unitatea neamului. De atunci încoace am avut întâmplări, cari au pus la încercare unitatea altora și a noastră. Căderea altora la acest examen și trecerea acestui examen al unității de către neamul nostru cu bine, au scos la iveală trebuința *idealului în unitate*. Sunt unități întemeiate pe un fel de mecanism și peste tot pe materie. Acestea sunt sorțite să se spargă la cea dinții lovitură din afară. Unitatea în jurul unui ideal însă se împotrivesc loviturilor din afară.

În ce constă acest ideal? Voiu încerca să-l lămuresc prin două pilde luate din întâmplările lunilor trecute. Una din Cehoslovacia, alta dela noi. Cancelarul Germaniei, Adolf Hitler, văzând linia de întărituri ale Cehoslovaciei și armamentul din țara luată sub protectorat, a spus, că ar fi fost greu s'o ia cu război. Pricina adevărată că Germania a putut să ia sub protectorat Cehoslovacia, a fost faptul că Cehii într'un prea mare procent n'au răspuns la mobilizare. Le lipsia idealul atât de trebuincios și fără de el au fost zadarnice și întăriturile și armele atât de perfecționate. La noi Maiestatea Sa Regele a vizitat trupele concentrate la frontieră. Într'un loc, după ce a vorbit cu ofițerii, s'a apropiat de un concentraș, i-a pus degetul pe piept și l-a întrebat: „De cine te temi: de nemți sau de unguri?” Concentrașul a aruncat arma din mână, a scrâșnit și ofițerul care spunea întâmplarea sublinia, că așa scrâșnire n'a mai văzut. „Cu dinții, a răspuns concentrașul, cu dinții îi rup, Maiestate”. Pentru a încheia aceste două pilde mai amintesc constatarea, că Cehii au răspuns cam 60 la sută când au fost mobilizați, iar la noi au răspuns cam 120 la sută, căci s'au prezentat la concentrare și cari nu erau chemați.

Fără îndoială, singuraticul are în primul rând instinctul de conservare. Pot să fie părinți, cari își

lasă copiii flămânzi, ca ei să se poată sătura, sau copii cari nu se îngrijesc de părinții ajunși la neputință. E o stare de dobitocie, ca a sălbaticilor cari la anumită vârstă omoară și mănâncă pe bătrânii tribului.

Instinctul însă e o parte care aseamănă pe om cu animalul. Aș îndrăzni să spun, că Dumnezeu suflând în fața omului i-a dat deodată cu sufletul și prin suflet, idealul. Vieță a dat animalelor. Omului i-a dat și suflet și cu sufletul și idealul.

Idealul acesta în unitatea neamului este: istoria, chemarea și conștiința istoriei și a chemării. Istoria e o știință. Legată strâns de geografie, de câmpiile, de munții, văile, apele și mai ales de granițele țării și de cei din țară, din știință se preface în conștiință. Dacă e primejdioasă istoria, chemarea și peste tot conștiința neamului, adevărat idealul său, atunci singuraticul se însuflește nu numai din sufletul său, ci din sufletele milioaneilor. Sentimentul acesta al aspirațiilor din milioane de suflete, precum spunea cineva, răscolește sufletele singuraticilor, le mână la fapte, le face suflete de eroi. Peste măruntele datorii ale singuraticului se pune marea chemare a neamului, pune în umbră orice gând egoist și singuraticul se uită pe sine și e gata să se jertfească.

Lumea de azi tot mai mult năzuește să aibă o generație pătrunsă de idealul național. Fiecare stat vrea să-și renască națiunea. În chinurile acestei renașteri, lumea s'a frământat și se mai frământă deoparte pentru găsirea idealului, de alta parte pentru mijloacele de sădire a idealului.

Ca ideal s'a aflat, ceea ce creștinismul avea demult: familia, comuna și apoi marea comunitate a națiunii. A fost greu să se găsească scara aceasta a idealului, fiindcă unii o așezaseră oarecum în muzeu, ca pe un lucru vechiu, iar alții au vrut s'o distrugă și din muzeu. Într'un roman intitulat așa de sugestiv „Pământ nou” scriitorul comunist tratează tragica teză a idealului cosmopolit fără familie. Se închiagă, la a-

parență, o comună nouă, dar tot atunci se distramă ceva în suflet pentru spargerea familiei. Azi și comunismul se întoarce tot mai mult la scara idealului național, în care cea dintâi treaptă e familia.

Dar creștinismul mai are și deasupra acestel scări un ideal, mai bine zis, scara idealului creștin nu se mărginește la cele pământești, ci e implântată în pământ și se întinde până la cer, prin credința în Dumnezeu. Avem o ierarhie a idealurilor. Dacă n'ar fi o ierarhie, nici idealuri n'ar fi, căci toate ar rămânea în mociră, instincte de a te zbate să ieși din glod și să vezi cum te înmolești tot mai adânc. Iar dacă e o ierarhie, ea nu se poate opri decât în nemărginit, nu se poate sprijini decât de tronul cel mai presus de ceruri. Idealul național își are rădăcina în familie, iar frunzele în lumina hrănitore a Răsăritului celui de sus, care este Hristos Mântuitorul.

Noi știm și din istoria neamului nostru, că popoarele trec prin biruințe și înfrângeri, prin glorie și resfriște, prin catastrofe. Numai o ierarhie a idealurilor întinsă de aci de pe pământ până la cer poate să dea unui neam tăria, de a păstra vie conștiința în chemarea dată de Dumnezeu.

Singuraticii poartă în ei valori mari, comori neprețuite. Ele însă trebuiesc scoase, șlefuite, valorate, ca nestematele din măruntaiele pământului.

Cine să le scoată?

Oricât ni s'ar părea de pușină, familia este cea dintâi scormonitoare a acestor valori, cea dintâi care alimentează idealul. Este adevărat că familia prea a decăzut și la noi. Tocmai de aceea, una din marile datorii ale tuturor factorilor din țară este să lucreze și să colaboreze pentru familia ideală, cu trup sănătos, cu suflet curat, pentru familia înălțată în ierarhia idealurilor.

Școala la noi a făcut și numai dela război până azi un drum plin de cotituri: aci spre stânga, aci spre dreapta. Parecă prin noua lege nu mai șovăiește, parecă acum e în curat, că nici spre dreapta, nici spre stânga, ci drept în sus trebuie să tindă, dacă vrea să se încopce în ierarhia adevărată a idealurilor. Art. 33 din noua lege a învățământului primar și normal e răsplat. Școala primară va da o deosebită importanță educației religioase, care este încredințată preotului.

Armata se numără între factorii de mare însemnătate pentru întărirea constituției, pentru formarea și alimentarea idealului. Totuș rămâne nedesmințit adevărul, că armata primește deagata oamenii cu sau fără idealul necesar și că ea are mai mult rolul de a verifica valorile ce i se dau: dacă soldatul părăsește întărișturile și renunță la armamentul cel mai perfecționat, sau e gata să rupă și cu dinții.

Singură Biserica apelează la toată flința fiilor săi, singură Biserica desgroapă integral comorile din

suflete, singură Biserica dă scara întreagă a înălțării idealurilor.

Când am intrat, cei mai mulți în școala care ne adăpostește și acum, am simțit un fior. Când ne-am plecat capetele sub mâinile încrucișate ale arhierului care ne a sfințit, toată făptura noastră a fost copleșită de un netălmăcit sentiment. Când ne-am deschis întâia dată gura să vorbim credincioșilor, fără deosebire toți am fost stăpâniți de o sfântă înfrigurare și am pluit cu sufletul între cer și pământ.

Și fiorul intrării în școală și sentimentul netălmăcit dela hirotonire și înfrigurarea celei dintâi predici au fost din conștiința vie, trează și lucrătoare că suntem chemați și încredințați, să înălțăm sufletele ce păstoriș în marea ierarhie a idealurilor, pe scara întinsă dela pământ la cer.

Am ținut să spun acestea, pentru că Asociația noastră și ca întreg și ca părți constitutive și-a pus dela început ca scop principal formarea și sfințirea idealului creștin ortodox. Adunările noastre au fost și sunt, peste interesele singuraticilor și profesionale, prilejuri de colaborare în slujba idealului integral.

Salutându-Vă cu toată cinstea și iubirea, declar deschisă adunarea generală a secției noastre.

Sfințirea bisericii din Viile Fabrică-Timișoara

La o săptămână după târnosirea monumentalei biserici din Chiroda, Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei, a binevoit să se deplaseze și să sfințească personal și biserica din cel mai nou cartier al Timișorilor: Viile Fabrică. Astfel, Duminică, în 4 Iunie a. c., plecând de acasă cu automobilul și însoțit de P. C. Sa Părintele Vicar-revizor eparhial Cornel Magieru și de diaconul D. Dărău, Prea Sf. Sa a descins în această parohie nou înființată spre a-l sfinți locașul de închinare.

Înainte de a intra în orașul Timișoara, Prea Sf. Sa a fost întâmpinat de dl Prefect al județului Timiș-Torontal, Colonel Virgil Popovici, luând loc în mașina Prea Sf. Sale. Dela intrarea în oraș până la locuința preotului Ștefan Șora, vrednicul păstor al acestei colonii, Prea Sf. Sa a fost salutat și aclamat de credincioșii și străjerii înșiruiți pe o parte și pe alta a drumului. După ce s'a îmbrăcat în odăjdii în casa preotului, Prea Sf. Sa a fost dus cu procesiune din partea clerului și a poporului, până la biserică, unde îndată a început încunjurarea și ceremonialul târnosirii. La acest ceremonial, precum și la sf. Liturghie, am remarcat prezența autorităților timișorene în frunte cu dl Colonel Virgil Popovici prefectul județului, care a reprezentat și pe Excelența Sa dl Dr. Alex. Marta, Reșidentul Regel al Ținutului; apoi dl Dr. Emil Țăranu primarul municipiului Timișoara, dl primpretor Al. Mante, dl Dr. Pompiliu Cloban deputat eparhial, dl Gh. Birăescu, dl Dr. I. Doboșan, dl Micoșii dir. Uzinei electrice a municipiului, dl inv. dir. Gh. Iancovici

deputat eparhial, etc. etc., precum și mulțimea parohienilor: bătrâni, tineri, bărbați și femei.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul bărbătesc al neobositului dirijor Inv. dir. Gh. Iancovici, cântând sf. liturgie cu multă măiestrie și simț religios.

După priceasnă, Prea Sf. Sa Părintele Episcop Andrei a rostit una din cele mai frumoase predici, care a răsunat vre-odată de pe amvonalele sfintelor noastre biserici, despre „Fericire”. Prea Sf. Sa își pune următoarea întrebare: Pentru ce a fost omul creat? Răspunsul la această întrebare, nu ni-l poate da nici o știință din lume cu atâtă precizie ca Sfânta Scriptură, după care omul este creat pentru preamărirea lui Dumnezeu, în care-și va afla cu certitudine toată fericirea. Căci, cine nu preamărește pe Dumnezeu, nu este fericit. Cine nu trăiește cu Dumnezeu și cine nu are pe Dumnezeu în sufletul lui, nu este fericit. Și după acestea, se impune dela sine, întrebarea: *Ce este fericirea?* Viața noastră întreagă, a tuiuror, nu este altceva decât o continuă și asiduă alergare după fericire și cu toate acestea cine este fericit? Nici bogăția, nici puterea, nici mărirea (rangul) nu ne pot da fericirea dorită. Omul este ca o frunză de copac, pe care o smulg vânturile și o aruncă din loc în loc și nu-i dau răgazul și posibilitatea să-și afle fericirea în lucrurile din lume, cari deasemenea sunt schimbătoare ca și el. Și cu toate acestea, am spus mai înainte, că fiecare om este creat pentru ca să fie fericit. Mare lucru este ca să fii chipul și asemănarea lui Dumnezeu; să ai în tine pe Dumnezeu în chipul și asemănarea Lui. Deci, dacă fiecare are în sine chipul și asemănarea Lui Dumnezeu, fiecare are și dreptul ca să fie fericit. Și cu toate acestea, de ce nu suntem fericiți? Satana ne amăgește cu himera fericirii. Adună în fața noastră aur, bogății, pentru ca să ne dea impresia fericirii. Altă dată ne îndeamnă să călătorim în depărtări, să râvnim ranguri, ca să fim fericiți; ne arată toate aceste icoane false, numai ca să ne înșele cu fericirea. Numai singur și însuși Dumnezeu ne-a arătat cu adevărat, care este calea fericirii și aceasta nu este în afară de noi, ci în noi, în sufletul nostru. În gura ta și în inima ta găsești deplină și perfectă fericire, pe care nu o poți afla în lumea materială și efemeră. Căci, *„cu adevărat fericiți sunt numai aceia, cari ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc pe el”*. Sfinții, mucenicii, cari au trăit și murit în legea lui Dumnezeu, au gustat fericirea deplină și eternă. Cineva a spus că *fericirea este stăpânirea unui bun suprem, stăpânirea lui neturburată în veci*. Este cea mai potrivită definiție a fericirii. Căci, într-adevăr, stăpânirea lucrurilor pământești nu o poți avea pentru totdeauna. Pacea, bucuria, liniștea sufletească, conștiința împăcată, somnul liniștit, iată ce ne procură fericirea. Însă acestea nu le putem dobândi decât trăind cu Dumnezeu, având pe Dumnezeu în suflet. *„Nelinșițită este inima mea până nu se va sălășlui întru Tine, Doamne”* (Fer. Augustin). Și când vedem că numai două condiții se cer ca să fii fericit, numai atunci ne dăm seama de împlinirea noastră. Pentru a fi fericit se cere: 1. a asculta cuvântul lui Dumnezeu și 2. a-l păzi pe el. Voința ta însă închide porțile fericirii. Tu nu trăiești după legea lui Hristos care se compune din *credință* și din *faptă bună*, după cum zice Sf. Apostol Iacob. Aceste două cerințe ale legii lui Hristos însă trebuie să se întregască una pe alta, fiindcă: *„Credința fără fapte moartă este, după cum trupul fără suflet este mort”*. Din credință se naște iubirea, care este focarul

cel mai luminos al fericirii, apropiindu-ne de însuși Dumnezeu. *„De mă iubește pe mine cineva, și va păzi cuvântul meu, îl voi iubi și eu pe El”*, a zis Mântuitorul. Așa dar, iubirea noastră trebuie să fie îndreptată către Dumnezeu, ca de acolo să se reverse spre „lucrurile mâinilor Lui” și să nu iubim comorile lumii mai mult decât pe El. Iisus Hristos a spus: *„Nu vă adunați vouă comori aci pe pământ, unde molii și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură, ci vă adunați vouă comori în cer, unde molii și rugina nu le strică și unde furii nu le sapă și nu le fură”*. Aceste comori sunt *faptele cele bune*, cari nu izvoresc decât din iubire. Sunt unii oameni însă, cari zic că ei iubesc pe Dumnezeu, dar pe aproapele lor urăsc. Sf. Apostol Ioan zice că un astfel de om este mincinos, căci, cum poate cineva iubi pe Dumnezeu, pe care nu l-a văzut, iar pe aproapele său, pe care-l vede, nu-l poate iubi.

Biserica este poarta raialui; ea nu este altceva decât un mijloc de a afla fericirea. Ea îți arată calea spre fericire. Și fericirea este foarte ușor de aflat. Pentru că, e greu lucru să faci fapte bune? Îți trebuie numai iubire, pentru a le face și fericirea ai aflat-o. Când ne răzbunăm, facem o rană în inima noastră. Calea fericirii ne duce în sus, iar a păcatului ne coboară în jos. Noi trebuie să mergem pe cea dintâi, fiindcă pentru aceea am fost creați.

Această predică, din care am arătat aci numai mici fragmente, a fost ascultată și savurată cu multă căldură sufletească din partea mulțimii de credincioși, care umpleau biserica, atât de frumos împodobită.

După terminarea sf. Liturghii, neobositul părinte Ștefan Șorca a făcut o amănunțită dare de seamă despre mersul edificării bisericii și a mușumit călduros tuturor celor căror i-au stat în ajutor; atât cu bani cât și cu sfaturi, la terminarea lăcașului de închinare. Mulțumește apoi Prea Sf. Sale pentru cinstea mare ce i-a făcut atât lui personal, cât și parohienilor săi, venind în persoană să sfințească noul Sion din Ville Fabrică.

Prea Sf. Sa Părintele Episcop Andrei, apoi, este dus în procesiune până la locuința preotului Șt. Șora. De aci oaspeții au fost conduși în o grădină umbroasă la masa comună, ce s'a servit în cinstea P. Sf. Sale. În decursul mesei, Prea Sf. Sa a ținut un toast pentru M. Sa Regele, pe care îl considera nu numai ca un domnitor al țării noastre, ci și ca un creator de țară, creator de vremuri noi. Mulțumește apoi reprezentanților autorităților din Timișoara, pentru marele sprijin ce înțeleg să-l dea sfintei noastre Biserici, ajutând cu largă inimă și mână, oriunde a fost nevoie. Prea Sf. Sa a spus că nici un oraș al țării noastre, nu a cunoscut atâtea biserici, câte a înțeles să citorească acest falnic oraș al Banatului. Monumentalele biserici din Timișoara sunt vii mărturii, că toți foștii și actualii capi ai autorităților de aici, au înțeles pe deplin misiunea Bisericii neamului la granița de Vest a țării.

Di Colonel V. Popovici prefectul județului, a ridicat paharului în sănătatea P. Sf. Sale, dorindu-i lungă păstorire a turmei cuvântătoare.

Păintele Protopop Dr. P. Țucra, relevă cu multă căldură pastorația Prea Sf. Sale, atât de plină de înțelegere față de toate problemele ce l-au ținut în cale. Nu se poate concepe un teren mai greu de lucrat, decât aci la hotarul țării, însă acest teren și-a aflat harnicul îndrumător în persoana Prea Sf. Sale.

La urmă părintele Ștefan Șora, mulțumește tuturor pentru cinstea ce i-au făcut, luând parte la marea sărbătoare a parohienilor săi.

Rep.

Duminica 3 după Rusalii

„Căutați mai întâi Impărăția“...

După Evanghelia dela Matei, — Impăratul lumii urcă pe „muntele tericitorilor“, lăsând la poale fața liniștită a lacului Tiveriadei. Și de data aceasta, inima — ne urcă după El spre culmea învățăturilor mântuitoare. Să audă Predica de pe munte. Din minunatele cuvinte — ca dintr-o grădină de flori înmiresnate — nu știi pe care să-l alegi, să-l pui mai aproape de inimă: învățătura despre Providență; adevărul că nu poți sluji și pe Dumnezeu și pe Mamona; îndemnul de a ne câștiga comori cerești, nu pământești trecătoare...

Mamona. În limba ce-o vorbeau Iudeii pe vremea lui Hristos acest cuvânt înseamnă: Comoară, avuție, precum și Domnul bunurilor materiale, adică Protivnicul lui Dumnezeu. Fiecare își dispută sufletele omenești, numai pentru sine. Amândurora nu le poți sluji. Așa dar — vești zice — dacă ai avuții, dacă ești bogat nu-i poți plăcea lui Dumnezeu, nu-i poți sluji? Dar bogatul Zacheu, fariseul Nicodim celce venea pe ascuns la Iisus, dar mării filantropi ai omenirii?!

Să băgăm de seamă, însă, la cuvintele Domnului Hristos: „Nu puteți sluji lui Dumnezeu și Mamonei“ (Mt. 6₂₄). Aceste cuvinte: „nu puteți sluji“, ne lămuresc nedumerirea. Aci stă deosebirea între bogații amintiți mai sus și între bogații robi ai avuțiilor lor. Cei din urmă au știut că lui Dumnezeu trebuie să-i slujească și nu averii trecătoare. Aceasta e voia Domnului: omul să fie stăpânul bunurilor pământești, și nu stăpânit de ele. Materia să-i fie unelă folosită spre câștigarea mântuirii; nu să-i dureze din ea idol — precum odinioară Izrailitenii, vițelul de aur — căreia să i se închine ca lui Dumnezeu. „Căci scris este: Domnului Dumnezeului tău să te închini și lui unuia să-i slujești“. (Mt. 4₁₀). Și iarăș: „Creștești și vă înmulțiți și umpleți pământul și stăpâniți-l“ (Gen. 1₂₈). Cu această poruncă s'a născut neamul omenească. Lăbirea de Dumnezeu nu exclude posesiunea bunurilor. Întrebarea este, însă, cum știm să ne folosim de ele? Iisus, care a privit în ochii tânărului bogat și „l-a iubit“ (Ma. 10₂₁), n'a rostit cuvintele despre anevoioasa intrare a bogatului în Impărăția lui Dumnezeu, decât când a văzut că inima tânărului este la comorile lui pământești. Așa dar nu condamnă pe bogați sau bogăția, ci pe chivernisitorii răi ai bogăției. Pe cei ce nu vor să știe care este scopul avuției. Ea poate fi elinarea multor suferințe și răni obștești. Câte biserici, spitale și ortelinate zidește, dar câte dureri și pagube și căderi săvârșește! Nu este acelaș lucru, de pildă, avuția în mâinile Sf. Vasilie cel Mare, ori într'ale unui Hagi Tudose oarecare din vremile noastre!

Dumnezeu — Mamona. Cer și pământ. Ni s'a pus o problemă capitală: Care trebuie să ne fie grija principală a vieții? Care este lucrul ce trebuie să-l căutăm, care-i „partea cea bună“ (Lc. 10₄₂)? Răvna după comori pământești? Nu.

S'a urzuit zarafii din templu. Dar nu numai Iisus l'a izgonit? Ci chiar gânditorii și știința mai nouă a exclus materialismul din templul cugetării.

Mamona, materia care se credea, de către adepții săi: veșnică și singura care-și poate proba existența, în opoziție cu spiritul — a ajuns azi în impas. Lavoisier cu principiul său: „Nimic nu se pierde, în natură, totul se transformă“ a dat un certifiat de permanență

materiei. Azi dimpotrivă descoperirile științifice dovedesc că uneori materia se pierde, fără să poți dovedi unde a pierit (ex. radiumul). Iată că materia s'a dovedit trecătoare. Deșertăciunea deșertăciunilor. „O himeră“ (Hartmann).

E adevărat, că țara tare trebuie să aibe grija unei bune economii. O familie, un individ — la fel. Dar tot așa de adevărat este că răvna fără margini pentru comorile pământești aduce războaie între popoare și moarte trupească și sufletească indivizilor.

Lumea de azi este într'un neconținut războiu economic, care demultori degenează în războiu sângeros. Ultimele războaie s'au purtat pentru câștigarea piețelor de destacere a comorilor pământești („spațiul vital“, războiul chino japonez).

Pentru individ, răvna prea mare după avuții e, iarăș, primejdioasă: îl face egoist, sgârcit, criminal. Cazul unuia dintre Apostoli, al lui Iuda, este concludent. Și apoi auzim zilnic, că oamenii seucid pentru avuții; își vând ce au mai scump: țara, trupul și sufletul, pentru cât mai mult aur... În felul acesta „Mamona face din Iisus un veșnic rălăcilor, care pretutindeni, găsește suflete prinse în mrejele ei“ (Fr. Mauriac: Viața lui Iisus, pag. 182).

Atunci să ne întrebăm: dacă nu strângerea comorilor pământești, care să fie grija principală a vieții noastre? Ne-o spune Mântuitorul: „Căutați mai întâi Impărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, și toate acestea se vor adăuga nouă“ (Mt. 6₃₃). Să ne îmbogățim în Dumnezeu (Lc. 12₂₁). Să ne adunăm comoară nepieritoare în cer. Comoară în cer își adună cel ce face aici pe pământ fapte bune, care rămân nerăsplătite de oameni. Acestea formează, cu vremea, un capital, o comoară ce, după dreptate, se cere răsplătită (cf. Dr. V. Gheorghiu, Sf. Evg. dela Matei — comentar — pg. 266).

Dacă ajuți pe semenii tăi, împrumuți pe Dumnezeu. Iisus ne cere fapte (Mt. 7₂₁). Și nu există între noi unul, care să nu poată face un bine, să nu poată ajuta pe altul. Iată lumea aceasta este un mare spital, în care tu poți vindeca răni trupești și sufletești. Nu întârzia! Lumea aceasta este o vale a plângerii, ce așteaptă alinarea; — șterge-i lacrimile degrab! Lumea este un mormânt al morții spirituale, al păcatului; — ai datorința să îndreptezi, să sfătuești! Lumea noastră e o mare de mizerie — ajută din toate puterile: satură pe cel flămând, dă de băut celui setos, primește pe cel străin îmbracă pe cel gol... și ai tăcut voia lui Dumnezeu... și-ai adunat comoară veșnică în cer... și răsplata cea mare se va adăuga ției!

Preot Petru Bogdan

Sumarele

sesiunii ordinare din Anul 1939 a Adunării Eparhiale ținută în
7-8 Maiu 1939.

ȘEDINȚA II

ținută la 7 Mai 1939, începând cu orele
5 și 30 minute d. m.

Președinte : P. Sf. Sa Părintele Episcop
Dr. Andrei Magleru.

Secretar : Ștefan Lungu protopop.

10. Procesul verbal al primei ședințe se cetește de părintele Dr. Nicolae Popovici secretar general.

Se verifică.

11. Se prezintă cererile de concediu ale următorilor membri ai Adunării Eparhiale: Dr. Alexandru Horga și Dr. Pavel Obădeanu pe întreaga sesiune, iar dnii Antoniu Mocsony și Dr. Tiberiu Sevlci pe restul sesiunii, și părințele Gherasim Andru pentru ziua de 7 Mai.

Adunarea eparhială acordă concediile cerute.

12. Comisiunea organizatoare prin raportorul său Dr. Ioan Ursu, referențe asupra raportului general No. 3.380/1939 al Consiliului Eparhial plenar, despre activitatea sa în cursul anului 1938/1939, și propune, iar

Adunarea Eparhială ia la cunoștință acest raport în general, având a se tipări ca anexă între actele și debaterile Adunării Eparhiale (Anexa B)

13. Acelaș raportor evocând în cuvinte ploase memoria Majestății Sale Regina Maria, a cântărețului pătimirii noastre Octavian Goga și a Preafericitului Patriarh Dr. Miron Cristea,

Adunarea Eparhială în semn de ploasă amintire și profund regret rosteste: Dumnezeu să-l odihnească!

14. Acelaș raportor cu privire la punct 1 despre îndeplinirea postului de secretar și revizor eparhial prin numirea Prea Cucernicului protopop Cornel Magleru, la punct 3 despre alegerea Prea Cucernicului protopop Procopiu Givulescu la postul de consilier referent bisericesc, la punct 4 cu privire la fundațiunea Petru Teglea, punct 5 despre majorarea pensunilor văduvelor și orfanilor, punct 6 cu privire la administrația propopopiatului Birchiș, punct 7 cu privire la pensionarea protopopului Traian Vățianu dela Arad și alegerea protopopului Florea Codreanu, pensionările profesorilor dela Academia Teologică din Arad și numirea noi-

lor profesori, toate cuprinse în acelaș raport general al Consiliului Eparhial plenar No. 3.380/1939, comisia propune,

iar Adunarea Eparhială ia act despre aceste puncte.

15. Cu privire la punct 2 din raportul general al Consiliului Eparhial plenar, No. 3.380/1939, referitor la suspendarea funcționării Consistorului spiritual, comisia organizatoare prin acelaș raportor propune,

iar Adunarea Eparhială hotărăște: se menține concluzul No. 17 din sesiunea 1938, sollicitându-se forurilor în drept pentru funcționarea normală a întregului organism bisericesc reprezentativ, electiv și disciplinar. În această privință să fie rugat Consiliul Mitropolitan să ia demersurile necesare în cauză.

16. În legătură cu punct 8 din raportul general al Consiliului Eparhial plenar No. 3.380/1939 despre vacanțele la posturile de consilier referenți la Secția Administrativă bisericească și cea Culturală, comisia organizatoare prin acelaș raportor propune,

iar Adunarea Eparhială ia act de aceste vacanțe și hotărăște, ca îndeplinirea posturilor, să se facă în sesiunea actuală prin alegere.

17. În legătură cu vacanțele la postul de consilier referenți comisia organizatoare prin acelaș raportor propune că ținând seamă de împrejurarea că aceste servicii au fost organizate cu duble atribuții: de referenți și consilier cu drept de vot, să se enunțe principiul că trecerea la pensie întocmai ca decesul, ori înălțurarea pe cale disciplinară, face să înceteze celor pensionați și calitatea de consilier, care însă li se poate atribui printr'un nou act electoral,

iar Adunarea Eparhială după lămuririle date de Prea Sfinția Sa Părintele Episcop și după ce lău cuvântul la această chestiune părintele Dr. Gh. Ciuhandu și dnii Dr. Iustin Marșien, Dr. Pompiliu Clobanu și Dr. Aurel Clobanu, își însușește părerea comisiei și enunță că acest principiu se referă la consilierii referenți pensionați.

18. Acelaș raportor în numele comisiei organizatoare privitor la limita de vârstă și cea de serviciu a consilierilor și funcționarilor eparhiali, precum și a protopopilor și preoților din serviciul pastoral și administrativ constatându-se în timpul din urmă oscilațiuni și deosebiri între normele bisericești și cele de Stat, propune,

iar Adunarea Eparhială invită consiliul Eparhial să studieze chestiunea potrivit intereselor bisericești și să sollicita un punct de vedere comun al Mitropoliei noastre, care să fie susținut în interesul prestigiului bisericesc.

(Va urma)

Adunarea Asociației Clerului

Secția Arad din Asociația Clerului „Andrei Șaguna” și-a ținut Adunarea generală în ziua de 6 Iunie c., cu participarea unui număr neobicit de mare de preoți.

Președintele, Prof. Florea Codreanu, după anul trecut a vorbit despre unitatea sufletească, de astădată vorbește despre ideal în unitate, (cuvântarea o publicăm întreagă în fruntea revistei).

Urmează raportul casierului, care se la la cunoștință și după, care, părintele cons. ref. eparhial Prof. Traian Cibian împărtășește Adunării, binecuvântarea P. S. Sale care a trebuit să plece la București și deci nu poate lua parte la Adunare.

Părintele prof. Ilarion V. Felea își dezvoltă apoi conferința: „Tinerii în fața căsătoriei”. Pornind de la strigătul de alarmă, dat din cauza vieții duse de tinerii noștri, ca și de la învinuirea adusă Bisericii, că a rămas streină de problema biologică, conferențiarul trătează chestiunea cu deplină competență, arătând că nu numai că Biserica nu a rămas streină de această problemă, ci din contră, întotdeauna s'a ocupat de ea. Iar acum, când s'a înființat Serviciul Social, care va avea și o secție sanitară, i se cere preotului să-și îndolască puterile de muncă și ca această muncă să fie călăuzită de un anumit program, pentru tinerii cari vin la căsătorie, program pe care-l și elaborează și al cărui centru este examenul duhovnicesc.

Nu ne extindem mai mult asupra conferinței, deoarece, la cererea unanimă a Adunării, se va publica în „Biserica și Școala”.

În legătură cu această problemă, la cuvântul I. P. C. Sa părintele Dr. Iustin Suciu, vechiu dascăl de teologie, care cere preoțimei să nu se mărginească numai la pastorația adulților, ci să o extindă și asupra copiilor, încă din cea mai fragedă vârstă a lor, continuându-o apoi în școală și chiar după școală în familie, deoarece condițiile unei căsătorii fericite, sunt și condițiile unei vieți fericite.

Se iau apoi la cunoștință: raportul general despre activitatea cercurilor religioase și bilanșul fondului de ajutor.

Trecându-se la propuneri, președintele prezintă prima propunere în legătură cu străjeria. Și anume: s'a constatat că preoții chemați la străjerie sunt supuși aceluiași program și la aceleași cursuri ca și comandanții. Ori, preoții fiind duhovnicii străjerilor și nu comandanții lor, ar trebui să asiste la altele cursuri speciale pentru ei, care s'ar putea ține la vreo mânăstire din țară; ceea ce se primește cu unanimitate.

În legătură cu pensionarea preoților se primește prima alternativă dată de părintele N. Cimpoies — cunoscută dintr'un articol din „Biserica și Școala” — și anume: ca după 35 ani servii cu reșineri la pensie, să nu se mai facă reșineri, urmând ca celelalte două alternative să se țină de rezervă, pentru cazul că nu s'ar aproba prima.

După discuții amănunțite, referitoare la felul acordării avansurilor din fondul de ajutor preoțesc, s'a rămas la aceea, ca modalitatea să o stabilească comitetul secției, conform statutelor.

Se mai primește propunerea părintelui N. Cimpoies în legătură cu birul parohial, ca: Ven. Consiliu eparhial, acolo unde preotul reușește să-l răscumpere și să-l treacă în bușetul parohiei, să aprobe bușetul

fără altă formalitate, decât menșionea în procesele verbale luate cu corporașionile parohiale că s'a răscumpărat birul cu suma înscrisă în bușet.

Dupăce Adunarea nu voește să primească retragerea președintelui, acesta, prin cuvinte bine simțite și cari au mers la inima auditoriului, ridică ședința.

Pr. N. C.

Cărți și Reviste

Victor Stanciu: Minunate sunt lucrurile Tale! „Cărțile vieții”, colecție îngrijită de P. Sf. Sa Episcopului Nicolae Colan. Cluj 1939, p. 162, lei 45.

O serie de opt foarte interesante și frumoase contemplașuni asupra minunășilor din lumea minerală. Autorul, profesor de știinșe naturale la Universitatea din Cluj, ne vorbește despre viața minunată a pietrelor, despre legile, tainele și caracteristicile lor și între altele concludes:

„Minunile au fost în toată vremea farurile care au arătat drumul celor cari orbecăesc în întuneric. Minunile lumii minerale vor lămuri și lumina adâncimile încă întunecoase ale propriei noastre vieți”.

Revenim.

Protos. Dr. V. Vaslache: Dumnezeu este lumină. Tip. Sf. mânăstiri Neamșu, 1939, p. 350, lei 140.

Cuprinde 37 predici la Dumineci și sărbători de peste an și 5 cuvântări ocașionale. Autorul este predicator al catedralei mitropolitane din Iași și autorul unei serioase și bine apreciate lucrări cu titlul: „Predica în Evul Mediu”.

Revista Teologică, organ pentru știinșă și viața bisericească. Sibiu. An. XXIX, Nr. 6, 1939. Apare sub patronajul I. P. Sf. Sale Mitropolitului Nicolae.

Păr. redactor Grigorie Marcu semnează un articol frumos despre „Apostolia Oștii Domnului”; Dr. N. Terchilă continuă studiul asupra filosofiei creștine și păr. Dr. N. Neoga, comentariul asupra Ecclesiastului.

Alitudini, bibliografii, cronici, note și informașii. — E revista care ține de ani de zile prestigiul profesorilor și preoșilor bisericii ardelenes.

Viața Ilustrată, Cluj. An. VI. Nr. 6, 1939. Director P. Sf. Sa episcopul Nicolae Colan al Clujului. Cu fiecare număr ne aduce câte ceva din dușul ortodoxiei și din înfăășurarea și vroja „Lucesfărului” de odinioară. E singura revistă de familie dela noi din țară și singura revistă de acest fel condusă de un episcop. — Abonamentul 200 lei anual. Adresa: Cluj, Episcopia ort. română.

Albina, foarte săptămânală pentru popor, tipărită de Fundașia Culturală Regală „Principele Carol”, și redactată în excelente condișii de fond și formă de dl D. Clurezu.

Numărul din urmă, pe lângă articole instructive și informașuni bogate din țară și străinătate reproduce numeroase fotografii dela inaugurarea „Lunii Bucureștilor”, închinată anul acesta comemorării centenarului nașterii Regelui Carol I și semicentenarului dela moartea poetului M. Eminescu.

Abonam. 150 lei anual. Adresa: București Str. Latină 8.

Lumina Satelor, cu suplimentul „Oastea Domnului” este foaia religioasă și de informașuni cea mai potrivită pentru satele noastre. Red. și adm. Sibiu str. Mitropoliei, Abonam. anual 150 lei.

Informațiuni

P. S. S. episcopul Andrei a plecat Marți în 6 Iunie c. la București pentru a lua parte la deschiderea parlamentului și la serbările restaurației.

În 12 c. se întoarce la reședință și în 14 c. va pleca la băile Slănicul Moldovei pentru a-și vedea de sănătate.

P. C. Icon. St. Dr. Gh. Ciuhandu, consilier eparhial și președinte al Asociației clerului A. Șogana din Mitropolia Ardealului a fost numit prin decret regal senator de drept pe timp de nouă ani, împreună cu cel 70. P. C. Sa este primul preot ortodox senator de drept în actualul parlament. Revista „Biserica și Școala”, al cărui distins redactor a fost până de curând, îi urează har și sănătate dela Dumnezeu, pentru ca să reprezinte cu demnitatea cuvenită preoșimea creștină ortodoxă și română în primul parlament al guvernului Renașterii naționale.

Corpurile legiuitoare s'au deschis Miercuri în 7 Iunie c. Parlamentarii purtau uniforma Frontului Renașterii Naționale. Uniforma și intrarea în parlament al unui mare număr de profesioniști țărani, îmbrăcați în portul național, și muncitorii, sunt primele caracteristici ale actualelor corpuri legiuitoare, față de cele anterioare, — pe lângă faptul că guvernul nu mai depinde de votul parlamentului.

M. Sa Regele Carol II în mesajul de deschidere a vorbit despre evenimentele petrecute în răstimpul de un an și jumătate cât parlamentul nu s'aput întruni, despre înzestrarea armatei, minoritățile, vizitele Suveranului în străinătate, și despre organizarea politică a Statului. Între preocupările parlamentului va fi și alegerea noului patriarh în fruntea bisericii ortodoxe, a spus M. Sa.

Cele 8 zile din săptămâna Străjeriei stabilite de Dl T. Sidorovici, comandantul Străzii Țării :

- 1 Iunie ziua închinată localității;
- 2 Iunie ziua închinată sănătății,
- 3 Iunie ziua închinată naturii,
- 4 Iunie ziua închinată bisericii și familiei,
- 5 Iunie ziua închinată tradiției,
- 6 Iunie ziua închinată solidarității,
- 7 Iunie ziua închinată sufletului și muncii străjerești.
- 8 Iunie sărbătoarea cea mare a tineretului.

Studentii Academiei teologice din Arad se pregătesc pentru a face după încheierea anului școlar o excursie de 12—15 zile pe la mănăstirile din Moldova și Bucovina. Cheltuielile de persoană sunt între 1800—2000 lei. Preoții din cuprinsul episcopiei Aradului, cari doresc să se asocieze la excursia aceasta, sunt invitați să se anunțe la Rectoratul Academiei. Vor beneficia de aceleași avantagii, pe lângă aceleași taxe, ca și studenții.

Măria Sa Voevodul Mihai împlinind vârsta de 18 ani va fi proclamat, în conformitate cu noua lege electorală, senator de drept.

Dl Prof. N. Iorga a plecat în străinătate la 20 Mai c. unde a ținut o serie de conferințe, ca sol al culturii românești. S'a întors la 6 Iunie c. Marele apostol al neamului românesc a fost ascultat și elogiat la Bruxelles și Paris, pe unde a dus faima numelui de român.

P. S. S. Dr. Ipolit Vorobchevici-Rădăușeanu, vicarul Mitropoliei Bucovinei a împlinit vârsta de 90 ani. Veneratul nonogenar, pentru cei 66 ani în slujba Bisericii a fost sărbătorit într'un cadru solemn.

Corul bisericii din parohia Giroc prof. Timișorii și-a serbat jubileul de 50 ani, în prezența p. prof. Dr. P. Țucra și a d-lui prefect Col. V. Popovici. În numele localnicilor și a corului a vorbit p. H. Vișoiu.

Dl A. Călinescu a împlinit 46 ani. E cel mai tânăr prim-ministru pe care l-a cunoscut istoria politică a Românilor.

Universitatea din București prin donația de 50 000 lei și Dl prof. univ. C. Stoicescu rectorul ei, prin donația de 10 000 lei, au devenit ctitorii bisericii sf. Elefterie din Capitală. Donații au mai făcut Facultatea de Drept și cele două Facultăți de medicină. — Semne bune.

Căminele culturale regale și-au ținut congresul anual în zilele de 7—9 Iunie c. la București.

Papa Pius XII a numit doi episcopi de culoare neagră: Ignatie Ramarosandratana în Madagascar și Iosif Kiwanuka în Uganda.

Sunt cei dinfai episcopi negri „catolici”.

Între premianții Academiei din sesiunea recentă se numără Pr. Andrei Eftimie pentru colecția de predici: „Din fața Sf. Altar” — Cluj, și Pr. I. I. Iiescu pentru lucrarea: „Priviri spre cer”.

Pavilionul român al expoziției universale din New-York a fost sfințit P. S. S. Policarp, episcopul misionar al Românilor din America, în prezența d-lui prof. univ. și președ. al Serviciului Social D. Gusti organizatorul ei

D-na Maria Pop, dentistă din Craiova și președinta ligilor feministe din România, este prima femeie deputat în România, aleasă în actuala sesiune.

Indemnizațiile parlamentarilor români s'au stabilit la 15.000 lei lunar. Diurnele sunt desființate.

Oct. Meta, corespondentul ziarului „Universul” pentru Bănel a publicat în editura „Fruncea” din Timișoara o lucrare despre „Viața de basm a lui Badea Cârțan”, vestitul cioban pelerin și patriot din țara Făgărașului. Născădrăvăniile sale de Făt-Frumos și călătoriile minunate la Roma, Paris, Ierusalim, Sigmaringen, Viena și Budapesta sunt pline de farmec și descrise ca ațare, ca niște legende.

Pensionarea preoților și diaconilor care ocupă funcțiuni administrative bisericesti, după proiectul de decret-lege pregătit de Ministerul Cultelor, se va face conform statutului funcționarilor publici, adică la 57 ani.

Înainte cu 300 ani populația pământului era de 445 milioane oameni. În acest interval de timp a crescut cu aproape 2 milioane.

Dacă luăm în considerare încetineala cu care s'au înmulțit oamenii din veacul al 17-lea înapoi, constatăm că numărarea anilor dela facerea omului, după referada biblică, adică șapte milenii și jumătate, este veridică.

Dacă numărul oamenilor va crește ca și până acum, populația pământului în 73 ani se va dubla.

Victimele ciocnirilor dintre Englezi, Arabi și Evrei în luna Mai în Palestina, de pe urma terorismului, s'a ridicat la 75 morți și 296 răniți.

Săptămâna copilului începe Duminecă în 11 Iunie c. Pe lângă preoți, acțiunea de propagandă pentru îngrijirea, creșterea și ajutarea copiilor săraci, o reprezintă societatea „Principele Mircea”.

Petrache Lupu a dat pentru fondul înzestrării armatei o mie lei.

Scrivorii români au sărbătorit la Cluj în sala Teatrului Național 50 ani dela moartea poetului Mihail Eminescu.

Submarinul englez *Thetis* s'a cufundat cu 92 persoane. Este cel mai mare dezastru pe care l'a suferit, din cauze încă necunoscute, marina engleză.

Poșta Red. — *La întrebarea: Cum se conduce cronica parohiei? — răspundem într'un articol viitor.*

Aviz. Orice corespondență privitoare la administrația revistei, concurs, publicațiuni, abonamente, etc. se va trimite pe adresa părintelui diacon al Catedralei A. Tripon, directorul Tipografiei Diecezane.

No. 4408/1939.

Comunicat

Casa Clerului aduce la cunoștința membrilor săi că, pentru a le veni în ajutor în vederea căutării sănătății în stațiunea balneară „Carmen-Sylva” (jud. Constanța), a închiriat pe tot timpul sezonului de vară, începând dela 10 Iunie 1939, vila „Miramare” cu 30 camere.

Inchirierea se va face în ordinea cererilor înregistrate la Casă, în care se va arăta timpul pentru care se cer camerele.

Prețurile camerelor sunt mult sub nivelul prețului camerelor din stațiune, întrucât Casa suportă o cotă de 25% din prețul de închiriere. Prețul camerelor varind după mărime și numărul paturilor (dela 1—3 paturi) dela 1.500 la 3.000 lei lunar, pentru sezonul Iulie și August. Pentru lunile Iunie și Septembrie, aceste preturi vor fi reduse cu 50% față de cele mai sus (adică dela 750—1.500 lei camera).

Pe lângă vilă, pentru lunile Iulie și August când afluența vizitatorilor este mare și prețurile din stațiune sunt exagerate, va funcționa și o cantină organizată de Casă în condițiunile cele mai avantajoase de pensiune.

Pentru orice informațiune de amănunt, membri se vor adresa Casei Clerului, str. Maria Rosetti 63, București.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad

Licitație minuendă

Consiliul parohial ort. rom. din comuna Bata jud. Severin pe baza planului și devizului aprobat de către Ven. Consiliu Eparhial cu No. 2036 din 1939 publică licitație minuendă cu oferte închise pe ziua de 11 Iunie 1939 ora 14 în localul școlii primare din Bata, pentru darea în întreprindere a demolării Bisericii vechi și zidirea ei din nou.

1. Planul, devizul și caietul de sarcini se pot vedea în fiecare zi la oficiul parohial.

2. Toți concurenții vor înainta odată cu oferta și o garanție de 50% din valoarea lucrării în numerar.

3. Spese de participare licitanților nu se vor da.

4. Concurenții trebuie să poseadă autorizații pentru a putea executa astfel de lucrări

5. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrările aceluia în care va avea mai multă încredere, fără considerare la rezultatul licitației.

6. Consiliul parohial după deschiderea ofertelor și întrucât prețul oferit nu ar conveni, își rezervă dreptul să continue licitația verbal.

7. În caz că prima licitație va fi fără rezultat, se va ține a două licitație în ziua de 18 Iunie a. c. la aceeași oră și în același local.

Dat în ședința consiliului parohial din 29 Maiu 1939.

ss. Pr. Emiliu Damsă
președinte.

ss. Gh. Giura
secretar.

Concurs

Pentru îndeplinirea parohiei *Micălaca nouă*, rămasă vacantă în urma pensionării preotului Romul Furdul, conform ord. Cons. Ep. Nr. 2903/1939 se publică concurs cu termen de 30 de zile.

Venitele parohiei sunt:

1. Sesiune parohială în estensiune de 26 jugh. cad.

2. Folosința casei parohiale.

3. Stolele legale.

4. Salarul dela Stat.

Parohia este de clasa I-a

Preotul va îndeplini toate agendele parohiale, va catehiza elevii școlii primare și va achita toate impozitele către Stat și comună după beneficiul său.

Cererile de concurs, însoțite de toate actele justificative și adresate consiliului parohial din *Micălaca nouă*, se vor înainta Ven. Consiliu Eparhial.

Micălaca-Nouă, din ședința Consiliului parohial dela 5 Martie 1939.

Consiliul parohial

În înțelegere cu P. C. Păr. F. Codreanu
protopop. 3—3

Nr. 439/1939.

Concurs

La Școala Normală ortodoxă „Dimitrie Tichindeal” din Arad sunt vacante următoarele catedre:

1. *Pedagogie catedra No. 2,*

2. *Lucru manual,*

3. *Cant bisericesc.*

Cei ce doresc a ocupa vre una din aceste catedre își vor înainta cererile la *Episcopia ort. română din Arad*, până la cel mult 25 Iunie 1939.

Candidații la catedra de Pedagogie vor anexa în copie: diploma de bacalaureat, diploma de licență, diploma examenului de capacitate.

Pentru catedrele de Lucru manual și Cant Bisericesc, la cerere se vor anexa certificatele *despre studiile secundare și speciale* precum și diploma examenului de capacitate.

Solicitanții vor anexa și actul de botez, spre a dovedi că sunt de religie ortodoxă.

Profesorii și maeștrii numiți se vor bucura de toate drepturile personalului didactic dela școlile Statului, iar *salarul îi vor primi din bugetul Statului.*

Arad în 5 Iunie 1939.

Consiliul Eparhial ort. român Arad.

1—8